

Nr 144.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1942 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus, m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten (bilaga 3, punkterna 1 och 2) föreslagit riksdagen att i avbidan på särskild proposition i ämnet för budgetåret 1942/43 såsom reservationsanslag beräkna dels till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus 900,000 kronor, dels ock till Vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka 75,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 267, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 30 april 1942, föreslagit riksdagen att

I) besluta, att vid Sundby sjukhus vid Strängnäs skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras arbeten för framdragande av avloppsledning m. m. för en beräknad kostnad av 162,500 kronor;

II) besluta, att vid Sidsjöns sjukhus i Sundsvall skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras — utöver de bostadshus för sjukhusets personal, som ingå i den fastställda byggnadsplanen för sjukhuset — ytterligare tio tvåfamiljshus för en beräknad kostnad av 375,000 kronor;

III) godkänna i statsrådsprotokollet omförmäلت förslag till avtal med Västernorrlands läns landsting om landstingets övertagande av Gådeå sjukhus, med den ändring att den i avtalsförslaget angivna tidpunkten för övertagandet framflyttas tio år;

IV) besluta, att vid Gådeå sjukhus skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras ombyggnadsarbeten för en kostnad av 250,000 kronor;

V) medgiva, att den del av det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (B) till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus, som beviljats för uppförande av psykiatrisk klinik vid akademiska sjukhuset i Uppsala, må tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningar;

VI) godkänna ett vid statsrådsprotokollet i avskrift fogat avtal angående förvärfv av visst markområde vid Järvsö sjukhus;

VII) besluta, att vid statens anstalt för fallandesjuka skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras arbeten för utvidgning och omläggning av vatten- och avloppsledningar samt anordnande av ny reningsanläggning;

VIII) å kapitalbudgeten, Statens allmänna fastighetsfond, för budgetåret 1942/43 anvisa

dels till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus ett reservationsanslag av 787,500 kronor;

dels till Inköp av markområde vid Järvsö sjukhus ett reservationsanslag av 4,000 kronor;

dels ock till Vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka ett reservationsanslag av 74,000 kronor.

Reningsverk och avloppsledning vid Sundby sjukhus.

I skrivelse den 7 mars 1942 har *medicinalstyrelsen* gjort framställning om anslag till reningsverk och avloppsledning vid Sundby sjukhus vid Strängnäs.

Kostnaderna för anläggningen i dess helhet ha beräknats uppgå till sammanlagt 162,500 kronor enligt följande sammanställning:

Ny utloppsledning för avloppet i stället för en befintlig ledning, som är förstörd	23,000
Reningsanläggning för avloppsvatten, omfattande slamavsättningsbassäng med røtkammare, avlopps- och slampumpverk, vatten- och avloppsledningar för anläggningen, slamtorkbäddar, terrasser, ringar, stängsel och elektriska ledningar m. m.	136,000
Kloreringsanläggning för natriumhypokloritlösning med ledningar avsedd för desinfektion av vattenledningsvattnet under årstider, då råvattnet är mer än vanligt förorenat	3,500
Summa kronor	162,500

Byggnadsstyrelsen har i yttrande till *medicinalstyrelsen* förklarat sig icke hava något att erinra mot förslaget eller mot de beräknade kostnaderna för dess genomförande.

Departementschefen har anfört, att de missförhållanden beträffande avlopps-förhållandena och vattenförsörjningen vid Sundby sjukhus, vilka framkommit vid den verkställda utredningen, enligt hans mening äro så allvarliga, att åtgärder med det snaraste böra vidtagas för att få till stånd ur sanitär synpunkt godtagbara anordningar. Vid sin granskning av det framlagda förslaget har departementschefen icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Ytterligare personalbostäder vid Sidsjöns sjukhus.

Det material, som låg till grund för det vid 1938 års riksdag fattade beslutet om uppförande av Sidsjöns sjukhus i Sundsvall, grundade sig å en av byggnadsstyrelsen med skrivelse den 26 februari 1938 framlagd utredning. Såvitt anginge frågan om uppförande i anslutning till sjukhuset av

personalbostäder föreslogs i nämnda utredning uppförande av dels ett antal bostäder för läkare och ogift personal, dels ock 39 familjebostäder för lägre personal, fördelade på 16 tvåfamiljshus, vart och ett med två lägenheter om två rum och kök, ett radhus med sex lägenheter om tre à fyra rum och kök samt en portvaktsbostad om tre rum och kök. Vid prövningen av nämnda förslag ansågs emellertid icke behövt, att personalbostäder vid Sidsjöns sjukhus, vilket skulle komma att ligga inom Sundsvalls stad, anordnades i så stor utsträckning.

I skrivelse den 30 augusti 1940 hemställde byggnadsstyrelsen om anvisande av medel till slutförande av byggnadsarbetena vid Sidsjöns sjukhus. Enligt den i nämnda skrivelse lämnade redogörelsen hade det ursprungligen föreslagna byggnadsprogrammet för personalbostäder sedermera väsentligt beskurits. Vad angår familjebostäderna för lägre personal innebar sålunda det då föreliggande byggnadsprogrammet uppförande av allenast 24 dylika bostäder fördelade på tio tvåfamiljshus, ett radhus om tre bostäder samt en portvaktsbyggnad. Sedan frågan genom proposition (nr 216) förelagts 1941 års riksdag, fastställde Kungl. Maj:t den 28 juni 1941 byggnadsstyrelsens i skrivelsen den 30 augusti 1940 framlagda förslag rörande antalet personalbostäder.

I framställning den 9 december 1941 har *statens sjukhuspersonals förbund* hemställt, att ytterligare ett 20-tal bostäder för gift personal måtte uppföras vid Sidsjöns sjukhus.

Yttranden i ärendet ha avgivits av medicinalstyrelsen, direktionen för Sidsjöns sjukhus och sjukhuschefen vid sjukhuset samt byggnadsstyrelsen, vilka samtliga tillstyrkt framställningen.

Byggnadsstyrelsen har därjämte avgivit förslag om uppförande av tio tvåfamiljshus av samma utformning som de tvåfamiljshus, vilka inginge i det fastställda byggnadsprogrammet. Dessa ytterligare tvåfamiljshus kunde lämpligen förläggas å ett jämförelsevis plant område omedelbart öster om de redan beslutade bostäderna för gift personal. Kostnaderna för bostadshusen beräknades till 36,500 kronor för byggnad eller för tio byggnader sammanlagt 365,000 kronor, vartill komme kostnader för yttre ledningar och vägar med 10,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande:

För vinnande av besparingar i fråga om det ursprungliga byggnadsprogrammet för Sidsjöns sjukhus minskades antalet familjebostäder från 39 till 24. Jag vill erinra om att vid den tidpunkt, då beskärningen av antalet familjebostäder beslöts, byggnadsverksamheten i landet var mycket livlig, varför anledning saknades att räkna med svårigheter för sjukhuspersonalen att erhålla bostad utanför sjukhusområdet.

Förhållandena i sist angivna hänseende äro nu helt andra. Jag har under hand införskaffat vissa uppgifter om bostadsläget i Sundsvall. Antalet lediga lägenheter den 15 november 1940 utgjorde 0.6 procent av samtliga lägenheter. Nettobostadsproduktionen, vilken 1939 uppgick till 177 lägenheter, utgjorde under 1940 och 1941 allenast respektive 38 och 37 lägenheter. Tillgången på smålägenheter angavs redan år 1939 vara otillräcklig och efterfrågan på sådana lägenheter stigande. Samma tendens utvisa uppgifterna

per den 1 oktober 1941. Även den 1 april 1942 var tillgången på smålägenheter otillräcklig och hade i jämförelse med förhållandena den 1 oktober 1941 minskat.

Såsom särskilt skäl för byggande av ytterligare familjebostäder pekas i personalförbundets framställning på den omständigheten att till Sidsjöns sjukhus komme att överföras personal från Gådeå sjukhus och psykiatriska sjukhuset och att personalen på grund därav i större utsträckning än eljest komme att bestå av gifta personer. Emellertid kommer jag i det följande att föreslå bibehållande tillsvidare av Gådeå sjukhus. Möjligen kommer platsbristen inom sinnessjukvården att föranleda, att jämväl nedläggandet av psykiatriska sjukhuset ställs på framtiden. På grund härav kommer måhända den nyanställda personalen vid Sidsjöns sjukhus att till mindre del än beräknats bestå av gifta personer. Men även med beaktande härav bör enligt min mening antalet familjebostäder vid sjukhuset utökas på sätt föreslagits. Med användande av de av sjukhuschefen verkställda beräkningarna skulle nämligen, därest psykiatriska sjukhuset ej nedlades, antalet utom sjukhusområdet erforderliga lägenheter dock komma att uppgå till 62. Härvid har icke räknats med den omständigheten, att många av dem, vilka vid nyanställandet äro ogifta, kort därefter ingå giftermål. Med hänsyn till läget på bostadsmarknaden förefaller det mig icke troligt, att den betydligt ökade efterfrågan på bostäder, som även vid bibehållande av Gådeå sjukhus och psykiatriska sjukhuset kommer att uppstå, kan tillgodoses inom den öppna marknaden.

På grund härav och då byggnadsstyrelsens förslag i ärendet, enligt vilket skulle för en kostnad, inberäknat yttre ledningar och vägar, av 375,000 kronor uppföras tio tvåfamiljshus, synes mig lämpligt avvägt, tillstyrker jag, att nyssnämnda belopp anvisas för ändamålet.

Bibehållande tills vidare av Gådeå sjukhus.

Sedan Västernorrlands läns landsting genom beslut den 5 september 1935 förklarat sig berett att, under förutsättning att ett statens sinnessjukhus förlades till Västernorrlands län, på de villkor, om vilka överenskommelse kunde träffas, övertaga Gådeå sjukhus i Härnösand för inrättande därstädes av ett vårdhem för sinnessjuka, utarbetades av medicinalstyrelsen, efter muntliga förhandlingar mellan styrelsen och delegerade för Västernorrlands läns landstings förvaltningsutskott, ett förslag till avtal härom. Beträffande avtalsförslagets lydelse hänvisas till propositionen, sid. 7 och 8.

Frågan om uppförande av ett sinnessjukhus å Sidsjöområdet och nedläggande av Gådeå sjukhus förelades sedermera 1937 års riksdag (prop. nr 124). Kungl. Maj:t föreslog riksdagen att besluta, att i Sundsvall skulle å nämnda område uppföras ett nytt sinnessjukhus, beräknat att omfatta omkring 900 vårdplatser, under förutsättning dock att avtal i enlighet med angivna grunder träffades dels med Västernorrlands läns landsting rörande övertagande av Gådeå sjukhus, dels ock i vissa angivna avseenden med Sundsvalls stad. Riksdagen tog emellertid icke slutlig ställning till nämnda förslag. 1938 års riksdag beslöt sedermera uppförande av nytt sinnessjukhus i Sundsvall enligt den för 1937 års riksdag framlagda planen.

I skrivelse den 13 mars 1942 har *medicinalstyrelsen* till skärskådande upptagit frågan om bibehållande tills vidare av Gådeå sjukhus. Förhållandena

hade, framhåller styrelsen, steg för steg i flera avseenden undergått så avsevärda förändringar, att ett överlåtande till vederbörande landsting av Gådeå sjukhus vid öppnandet av Sidsjöns sjukhus eller omkring den 1 januari 1943 för närvarande icke kunde anses vara till det allmännas fördel. Ett bibehållande av Gådeå sjukhus skulle omedelbart och med relativt små kostnader för det allmänna medföra en påtaglig lättnad i platsbristen. Kostnaderna för utförande av de reparationsarbeten, som måste betraktas såsom ofrånkomliga, därest sjukhuset skulle beräknas kunna funktionera såsom sekundärsjukhus under en period av minst 5 år, kunde med bred marginal beräknas till högst 250,000 kronor och skulle måhända kunna bli lägre. Antalet vårdplatser efter sjukhusets förändring till sekundärsjukhus kunde beräknas komma att uppgå till cirka 325. Vid muntliga överläggningar inom medicinalstyrelsen den 12 mars 1942 hade representanter för Västernorrlands läns förvaltningsutskott förklarat sig icke ha något att erinra mot att sjukhusets övertagande uppskjutes tio år. Medicinalstyrelsen anslöte sig för sin del till en sådan lösning av frågan.

Departementschefen har anfört följande:

Under de år som förflutit sedan frågan om nedläggande av Gådeå sjukhus senast var uppe till behandling hava åtskilliga omständigheter inträffat, som inverka på frågans bedömande. Skäl synas därför föreligga att ånyo upptaga densamma till prövning.

Sälunda har bristen på platser inom den statliga sinnessjukvården successivt gjort sig alltmer gällande. Av medicinalstyrelsens skrivelse i ärendet framgår, att överbeläggningen å sinnessjukhusen under de senaste fem åren ökat från i genomsnitt 11,3 till omkring 17,1 procent. I nämnda procenttal torde vårdplatserna för asociala imbecilla och svårskötta obildbara sinnesslöa vara medräknade. Rörande läget den 1 april 1942 har jag under hand inhämtat, att det procenttal, som angiver överbeläggningen, utgjorde med medräknande av imbecilla m. fl. 19,2 procent och eljest 20,3 procent. Samtidigt har exspektantsiffran förblivit praktiskt taget oförändrad. Såväl till följd av det statsfinansiella läget som på grund av försörjningssvårigheterna beträffande byggnadsmaterial äro möjligheterna att genom tillbyggnader öka platsantalet inom sinnessjukvården för närvarande starkt förminskade. Anförda omständigheter verka jämväl hän mot sänkning av de anspråk, vilka tidigare voro normgivande i fråga om de yttre anordningarna inom sinnessjukvården.

Vid nu angivna förhållanden kan man enligt min mening — trots de allvarliga erinringar ur driftekonomisk synpunkt, som kunna resas däremot — icke underlåta att utnyttja den föreliggande möjligheten att för en beräknad kostnad av 250,000 kronor under en tid av fem år utvinna ytterligare omkring 325 platser för sinnessjukvården. Jag tillstyrker därför medicinalstyrelsens förslag om utförande av vissa reparationsarbeten vid Gådeå sjukhus.

Såsom av den förut lämnade redogörelsen för den tidigare behandlingen av frågan om nedläggande av Gådeå sjukhus framgår har det uppgjorda förslaget till avtal med Västernorrlands läns landsting väl förelagts 1937 års riksdag, som emellertid icke tog ställning vare sig härtill eller till frågan om nedläggande av Gådeå sjukhus. Vid 1938 års riksdag fattades beslut om uppförande av Sidsjöns sjukhus, men något beslut rörande Gådeå sjukhus eller något uttryckligt godkännande av avtalsförslaget förekom ej. Avtalsförslaget torde därför nu böra föreläggas riksdagen för godkännande, dock

med den ändringen att tidpunkten för avtalets ikraftträdande framflyttas tio år.

Psykiatrisk klinik vid akademiska sjukhuset i Uppsala.

För uppförande av en psykiatrisk klinik vid akademiska sjukhuset i Uppsala har vid riksdagarna 1935—1937 anvisats sammanlagt 775,000 kronor. Av skilda anledningar har byggnadsföretaget ej kommit till utförande. Emellertid hava av sistnämnda belopp — delvis efter riksdagens hörande — genom särskilda Kungl. Maj:ts beslut anvisats tillhopa 227,000 kronor för möjliggörande av kliniken anslutning till akademiska sjukhusets ekonomilokaler, varför av beloppet 775,000 kronor återstå odisponerade 548,000 kronor.

I en för 1938 års riksdag anmäld skrivelse den 31 augusti 1937 meddelade byggnadsstyrelsen, att sammanlagda kostnaderna för byggnadsföretaget av angiven anledning kunde beräknas hava ökat till 2,034,000 kronor. På denna grund ansågs vid angivna tidpunkt åtgärder ej böra påkallas för byggnadsföretagets igångsättande.

Frågan upptogs sedermera ånyo i proposition nr 2 till 1941 års riksdag (Bil. 16, punkt 1). Därvid anfördes till statsrådsprotokollet, att det på grund av det starkt omvittnade behovet av den psykiatriska kliniken finge anses önskvärt, att kliniken uppförande snarast påbörjades. De höga byggnadskostnaderna utgjorde visserligen alltjämt ett hinder därför, men därest läget på byggnadsmarknaden ansåges motivera uppförandet av vissa nyttiga och nödvändiga statliga byggnader erbjöde psykiatriska kliniken i Uppsala ett lämpligt arbetsobjekt. Med utgångspunkt från den nyssnämnda av byggnadsstyrelsen beräknade kostnadssumman 2,034,000 kronor, hemställdes i propositionen om anvisande för ändamålet av ett såsom reservationsanslag (B) upptaget belopp av (2,034,000 — 775,000) i avrundat tal 1,260,000 kronor.

Riksdagen (skrivelse nr 58) hade ej något att erinra mot att uppförandet av den psykiatriska kliniken påbörjades. Riksdagen förklarade sig därvid utgå från att föreliggande förslag i ämnet underkastades en ingående granskning ur besparingssynpunkt. Under denna förutsättning ansåg sig riksdagen böra anvisa det för ändamålet äskade beloppet, 1,260,000 kronor.

1940 års *civila byggnadsutredning* har den 6 november 1941 avgivit utredning och förslag i ärendet.

Universitetskanslersämbetet överlämnade med skrivelse den 12 december 1941 en hemställan från *större akademiska konsistoriet i Uppsala*, att anslaget till uppförande av psykiatriska kliniken måtte ställas till förfogande och arbetena med byggnadsföretaget med det snaraste få igångsättas. Konsistoriet åberopar i sin skrivelse en framställning den 1 december 1941 av *medicinska fakulteten i Uppsala*, som hänvisar till de alltjämt giltiga skäl, med vilka fakulteten i upprepade skrivelser alltsedan år 1906 motiverat det trängande behovet av en psykiatrisk klinik i Uppsala.

Universitetskanslersämbetet hemställer för egen del, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för igångsättande med det snaraste av ifrågavarande byggnadsföretag.

Departementschefen har anfört följande:

Huvudparten av de för ifrågavarande byggnadsföretag anvisade medlen kunna icke tagas i anspråk med mindre arbetslöshetspolitiska skäl kunna åberopas därför. Nämda förutsättning för anslaget utnyttjande är för närvarande icke för handen. Såsom i det föregående omnämnts framhöll jag redan då frågan om anslag till psykiatriska kliniken i Uppsala genom proposition nr 2 förelades 1941 års riksdag önskvärdheten av att klinikens uppförande snarast påbörjades. Olägenheterna av ett fortsatt uppskov med byggnadsföretaget skärpas alltefter som uppskovet förlänges. Jag vill med hänsyn härtill föreslå, att bemyndigande utverkas av riksdagen att få taga de för byggnadsarbetets utförande erforderliga medlen i anspråk oberoende av de för anslaget eljest gällande förutsättningarna.

Den granskning ur besparingssynpunkt, som det föreliggande förslaget underkastats inom 1940 års civila byggnadsutredning, har trots de stegrade materialpriserna lett till en kostnadsminskning av omkring 150,000 kronor. Då det genom utredningens försorg reviderade förslaget synes mig kunna fastställas att i huvudsak lända till efterrättelse vid byggnadsarbetets utförande, torde man kunna räkna med att viss besparing skall uppstå å det anvisade anslaget.

I avsikt att erhålla större avstånd mellan kliniken och angränsande militära byggnader har utredning verkställt rörande möjligheterna till en något ändrad förläggning av kliniken. Denna utredning har utvisat, att man, utan att behöva företaga annat än smärre jämkningar i planläggningen, kan avsevärt öka avståndet till närmaste militära byggnad genom att välja en byggnadsplats, som dels bildar rät vinkel mot den förut avsedda platsen, dels ock är belägen längre norr ut än denna, dock fortfarande söder om stora vägen genom sjukhusområdet. Av utförda borringar att döma synas grundförhållandena å den ursprungliga och den nya byggnadsplatsen vara likartade. För egen del har jag icke något att invända mot att kliniken anläggas på nyss angivet sätt.

Inköp av markområde för Järvsö sjukhus.

I skrivelse den 20 februari 1942 har *medicinalstyrelsen* hemställt om anvisande av ett belopp å 4,000 kronor för inköp av ett till Järvsö sjukhus gränsande område om cirka 20,900 kvadratmeter. Vid medicinalstyrelsens skrivelse fanns fogad avskrift av det preliminära köpeavtal, som träffats rörande ifrågavarande område. Avskriften har såsom bilaga fogats till statsrådsprotokollet.

Departementschefen har anfört följande:

Genom förvärv av ifrågavarande till området för Järvsö sjukhus gränsande markområde ökas möjligheterna att bereda sjukhuspatienterna sysselsättning genom trädgårdsarbete samt att göra sjukhuset självförsörjande i avseende å rotfrukter och grönsaker. På grund härav och då varken den avtalade köpeskillingen, 4,000 kronor, eller de övriga villkor, som innefattas i det föreliggande avtalet, givit mig anledning till erinran, tillstyrker jag avtalets godkännande.

Vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka.

I skrivelse den 22 september 1941 har *medicinalstyrelsen* anmält behov av utförandet av vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka

för ordnande av anstaltens avloppsfråga och för förbättring av anstaltens vattenförsörjning.

Kostnaderna för utförandet av de sålunda föreslagna arbetena hava beräknats till 74,000 kronor. Därav belöpa 52,000 kronor å utvidgning och partiell omläggning av vatten- och avloppssystemet med brandposter, avstängningsventiler och brunnar för befintliga byggnader samt 22,000 kronor å ny reningsanläggning för avloppsvatten, omfattande slamavsättningsbassäng, silkammare, pumpbrunn, ändring av befintlig emscherbrunn till röt-kammare, utvidgning av befintlig slamtorkbädd samt vattenledning till anläggningen och rörledningar mellan anläggningens olika delar.

Byggnadsstyrelsen har i ett av medicinalstyrelsen överlämnat yttrande förklarat sig i huvudsak icke hava något att erinra beträffande det av medicinalstyrelsen framlagda förslaget.

Departementschefen har anfört följande:

Den nuvarande reningsanläggningen vid statens anstalt för fallandesjuka äger icke tillräcklig effekt, i följd varav vid större tillflöden avloppsvatten i stor utsträckning måste ledas förbi reningsanläggningen. Detta förhållande är desto mer otillfredsställande som intaget för Jönköpings stads vattenledningsverk är beläget nära reningsanläggningen. Jag finner det därför angeläget, att det av medicinalstyrelsen framlagda förslaget om tillbyggnad av reningsverket och sådan omändring av avloppssystemet, att detta i huvudsak sammanföres till reningsverket, kommer till utförande. Det synes mig ock vara av behovet påkallat, att, såsom styrelsens förslag jämväl förutsätter, framdraga en ny vattenledning för att dels tillgodose beräknad ökning av vattenbehovet, dels ock möjliggöra anordnandet av en ny brandpost. Mot de till 74,000 kronor beräknade kostnaderna för genomförande av förslaget har jag icke något att erinra.

Sammanfattning.

Vid bifall till vad av departementschefen i det föregående förordats skulle medelsbehovet för nästa budgetår till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus komma att beräknas sålunda:

Sundby sjukhus.....	kronor 162,500
Sidsjöns sjukhus	» 375,000
Gådeå sjukhus.....	» 250,000
<hr/>	
Summa kronor 787,500	

Därjämte skulle anvisas dels till inköp av markområde för Järvsö sjukhus ett belopp av 4,000 kronor, dels ock till vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka 74,000 kronor.

Det förutsättes, att den angivna beräkningen icke blir i detalj bindande för medlens disposition. I den mån så med hänsyn till sättet för byggnadsarbetenas bedrivande eller eljest kan finnas lämpligt, skulle sålunda enligt Kungl. Maj:ts bestämmande en ökning av beräknad medelsdisposition för visst ändamål kunna ske mot det att motsvarande minskning vidtages för ett annat.

I den mån nu till utförande ifrågasatta arbeten icke äro oavvisligen nödvändiga, förutsattes vidare, att innan arbetet igångsättes, prövning med hänsyn till den då aktuella situationen skall ske av möjligheten att ställa arbetskraft och material till förfogande för arbetet.

Utskottets yttrande och hemställan.

På av departementschefen anförda skäl tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag i fråga om reningsverk och avloppsledning vid Sundby sjukhus ävensom ytterligare personalbostäder vid Sidsjöns sjukhus.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande Gådeå sjukhus, som innebär uppskov tills vidare under tio år med sjukhusets överlåtande till Västernorrlands läns landsting, anser utskottet i sinnessjukvårdens nuvarande läge välbetänt, trots de avsevärda kostnader för reparationsarbeten, som ansetts ofrånkomliga. Det i propositionen intagna förslaget till avtal rörande ifrågavarande överlåtelse föranleder icke erinran från utskottets sida.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag i jämväl övriga delar hemställer utskottet,

att riksdagen må

I) besluta, att vid Sundby sjukhus vid Strängnäs skola i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 30 april 1942 förordat förslag utföras arbeten för framdragande av avloppsledning m. m. för en beräknad kostnad av 162,500 kronor;

II) besluta, att vid Sidsjöns sjukhus i Sundsvall skola i huvudsaklig överensstämmelse med i förenämnda statsrådsprotoll förordat förslag uppföras — utöver de bostadshus för sjukhusets personal, som ingå i den fastställda byggnadsplanen för sjukhuset — ytterligare tio tvåfamiljshus för en beräknad kostnad av 375,000 kronor;

III) godkänna i förenämnda statsrådsprotokoll angivna förslag till avtal med Västernorrlands läns landsting om landstingets övertagande av Gådeå sjukhus, med den ändring att den i avtalsförslaget angivna tidpunkten för övertagandet framflyttas tio år;

IV) besluta, att vid Gådeå sjukhus skola i huvudsaklig överensstämmelse med i förenämnda statsrådsprotokoll förordat förslag utföras ombyggnadsarbeten för en kostnad av 250,000 kronor;

V) medgiva, att den del av det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (B) till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus, som beviljats för uppförande av psykiatrisk klinik vid akademiska

sjukhuset i Uppsala, må tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna;

VI) godkänna det vid förenämnda statsrådsprotokoll i avskrift fogade avtalet angående förvärv av visst markområde för Järvsö sjukhus;

VII) besluta, att vid statens anstalt för fallandesjuka skola i huvudsaklig överensstämmelse med i förenämnda statsrådsprotokoll förordat förslag utföras arbeten för utvidgning och omläggning av vatten- och avloppsledningar samt anordnande av ny reningsanläggning;

VIII) för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond såsom reservationsanslag anvisa

a) till *Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus* 787,500 kronor;

b) till *Inköp av markområde för Järvsö sjukhus* 4,000 kronor;

c) till *Vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka* 74,000 kronor.

Stockholm den 28 maj 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Torsten Ström, Bernhard Nilsson, Bäckström, Sven Larsson, Heiding, Karl Magnusson, friherre De Geer, Gustaf Karlsson* och *Ekströmer*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Isacsson, Persson* i Tidaholm, *Andersson* i Södergård, *Mårtensson, Åqvist, Wallentheim, Staxäng, Pettersson* i Dahl och *Eriksson* i Frägsta.